

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 12 kwietnia 2019 r.

Pozycja 90

POSTANOWIENIE z dnia 8 stycznia 2019 r. Sygn. akt Ts 160/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Tuleja,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.P. w sprawie zgodności:

art. 407 § 1, art. 403 § 1 pkt 1 i art. 410 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.) w zakresie, w jakim przewidują 3 miesięczny termin na wniesienie skargi na wznowienie postępowania w przypadku, gdy wyrok został oparty na dokumencie podrobionym lub przerobionym oraz pod rygorem odrzucenia skargi wniesionej po upływie tego terminu, z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

- 1) nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg w zakresie badania zgodności art. 407 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.) z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,**
- 2) odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w pozostałym zakresie.**

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 17 sierpnia 2017 r. (data nadania) M.P. (dalej: skarżąca) kwestionuje zgodność art. 407 § 1, art. 403 § 1 pkt 1 i art. 410 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (ówcześnie: Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; dalej: k.p.c.) w zakresie, w jakim przewidują 3 miesięczny termin na wniesienie skargi na wznowienie postępowania w przypadku, gdy wyrok został oparty na dokumencie podrobionym lub przerobionym oraz pod rygorem odrzucenia skargi wniesionej po upływie tego terminu, z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została złożona w związku z następującą sprawą.

27 września 2012 r. H. Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla przeciwko A. Sp. z o.o. z siedzibą w B., W.P., A.P. i M.P.

Sąd Okręgowy w Ł. Wydział Cywilny 3 października 2013 r. orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (sygn. akt [...]). Skarżąca złożyła 1 grudnia 2015 r. skargę o wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania, o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w stosunku do niej w całości. W uzasadnieniu skargi wskazała, że przedmiotowy nakaz został oparty na podrobionym dokumencie. Sąd Okręgowy w Ł., Wydział Cywilny postanowieniem z 19 stycznia 2017 r. odrzucił skargę wniesioną przez skarżącą (sygn. akt [...]), ponieważ została złożona po upływie ustawowego terminu. Skarżąca wniosła 24 lutego 2017 r. zażalenie, które następnie zostało oddalone jako bezzasadne przez Sąd Apelacyjny w Ł., Wydział Cywilny postanowieniem z 6 kwietnia 2017 r. (sygn. akt [...]).

2. Skarżąca twierdzi, że określony w art. 407 k.p.c. termin nie zapewnia jednostce niezbędne czasu na wniesienie skargi o wznowienie postępowania i negatywnie wpływa na możliwość samego wznowienia postępowania. W ten sposób ogranicza, a nawet niweczy realność prawa do sądu. Regulacja ta, zdaniem skarżącej, nie odpowiada także zasadom sprawiedliwości społecznej i nie spełnia wymogu dostatecznej określoności przepisów proceduralnych. Skarżąca wskazuje na art. 403 § 1 k.p.c. i art. 407 § 1 k.p.c. jako budzące wątpliwości interpretacyjne.

3. Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 25 października 2017 r. skarżąca została wezwana do uzupełnienia braków formalnych skargi konstytucyjnej polegających na: dokładnym wyjaśnieniu, w jaki sposób każdy z zaskarżonych przepisów narusza prawo podmiotowe wskazane w *petitum* skargi konstytucyjnej, udokumentowaniu daty doręczenia ostatecznego orzeczenia oraz doręczeniu pełnomocnictwa szczególnego.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Warunkiem skuteczności skargi konstytucyjnej jest spełnienie wymagań wynikających z Konstytucji oraz ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK).

Obowiązki skarżącego związane z wniesieniem skargi konstytucyjnej określa art. 53 ust. 1 u.o.t.p. TK. Skarżący jest zobligowany m.in. do uzasadnienia zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu, będącego podstawą ostatecznego rozstrzygnięcia, ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem.

2.1. Trybunał stwierdza, że skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, ponieważ wyrok Sądu Apelacyjnego w Ł., Wydział Cywilny z 6 kwietnia 2017 r. jest prawomocny i nie przysługują od niego żadne zwyczajne środki zaskarżenia.

2.2. Skarżąca dochowała trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi, określonego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Ł. z 6 kwietnia 2017 r. został doręczony skarżącej 18 maja 2017 r., a skargę wniesiono 17 sierpnia 2016 r. (data nadania).

2.3. Skarga konstytucyjna została sporządzona i wniesiona przez adwokata, który w wykonaniu zarządzenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 25 października 2017 r. doręczył pełnomocnictwo szczególne i udokumentował datę doręczenia ostatecznego orzeczenia. Następnie wskazał, że prawem podmiotowym, wynikającym ze wskazanego w *peti-*

tum skargi konstytucyjnej art. 45 ust. 1 Konstytucji, jest prawo do odpowiednio ukształtowanej przez ustawodawcę procedury sądowej.

3. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna tylko w zakresie dotyczącym art. 407 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; dalej: k.p.c.) spełnia wymagania formalne wynikające z art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz art. 53 i art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK. Wprawdzie przepis ten nie stanowił *stricto* podstawy ostatecznego rozstrzygnięcia o prawach lub wolnościach skarżącej, jednak miał zastosowanie w jej sprawie, natomiast w piśmie procesowym z 3 listopada 2017 r. zostały przedstawione zarzuty naruszenia konstytucyjnego prawa do prawidłowo ukształtowanej procedury sądowej w powiązaniu z tą normą.

W odniesieniu do kwestionowanego w skardze konstytucyjnej art. 410 § 1 k.p.c. Trybunał stwierdza, że przepis ten stanowił podstawę ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie skarżącej, ale w stosunku do niego nie zostały usunięte braki formalne polegające na dokładnym wyjaśnieniu, w jaki sposób przepis ten narusza wskazane przez skarżącą prawo do prawidłowo ukształtowanej procedury sądowej. W piśmie procesowym przepis ten został przywołany jako związkowy, czyli sprzecznie z *petitum* skargi konstytucyjnej. Skarga konstytucyjna bowiem wyraźnie wskazuje, że zarzut niekonstytucyjności art. 410 § 1 k.p.c. stawiany jest samodzielnie. Natomiast pismo procesowe nie zawiera żadnych argumentów podważających konstytucyjność tego przepisu.

Również w zakresie art. 403 § 1 k.p.c. skarga konstytucyjna nie spełnia wymogów formalnych, ponieważ przepis ten nie był podstawą ostatecznego rozstrzygnięcia i nie miał zastosowania przy jego wydaniu.

4. Z uwagi na to, że skarga konstytucyjna w zakresie zarzutu niekonstytucyjności art. 407 § 1 k.p.c. spełnia wymagania przewidziane w u.o.t.p. TK, zasadne jest nadanie jej dalszego biegu.

Natomiast w zakresie dotyczącym art. 403 § 1 k.p.c. i art. 410 § 1 k.p.c., mimo wezwania do usunięcia braków formalnych w wyznaczonym terminie, braki te nie zostały usunięte. Z tego względu na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p. TK, Trybunał odmawia nadania jej dalszego biegu w tym zakresie.

Z powyższych względów Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącej przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie – w części, w której Trybunał odmówił nadania dalszego biegu skardze – w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.